

YUNANİSTAN'IN AMACINA UYGUN OLANI SEÇME POLİTİKASI - HÜRRİYET DAILY NEWS - 21.09.2020

Teoman Ertuğrul TULUN

Analyst

Blog No: 28
24.09.2020

Hürriyet Daily News (21 Eylül 2020)

Teoman Ertuğrul TULUN*

Doğu Akdenizdeki son gelişmeler sebebiyle gerilen ortamda, Yunanistan ile Türkiye arasındaki sorunları çözüm amacıyla Uluslararası Adalet Divanına (UAD) sunmak konusunda hukukçular ve bilim insanları tarafından çok sayıda mantıklı fikirler ve öneriler gündeme getirilmiştir. Bu öneriler çerçevesinde, Yunanistanın UADnın yargı yetkisi alanına dair tutumu ve çekincelerini kısaca hatırlatmakta fayda vardır.

UADnın Statüsüne göre, Mahkemenin, uluslararası uyuşmazlıklar üzerinde zorunlu yargı yetkisi yoktur. Devletler, taraf oldukları uyuşmazlıkları UADnın ele alıp almaması konusunda karar vermekte serbesttirler. Statüye göre, buna taraf olanlar, herhangi bir zamanda, aynı yükümlülüğü kabul eden başka bir Devletle ilgili olarak, Mahkemenin yargı yetkisini kendiliğinden zorunlu olarak ve özel bir anlaşma olmaksızın kabul ettiklerini beyan edebilirler.

UADnın internet sitesine göre, Yunanistan UADnın yargı yetkisini, Ege Denizindeki Türk-Yunan uyuşmazlığının ana sorunlarını hariç tutan uzun bir çekince listesiyle 2015 yılında kabul etmiştir. Bu çekincelerin arkasındaki niyeti daha iyi anlamak için, Yunanistanın UADnın yargı yetkisine dair 14 Şubat 2015 tarihli Beyanının ilgili bölümü aşağıda belirtilmiştir:

a) Yunanistan Cumhuriyetinin, egemenliğinin ve toprak bütünlüğünün korunması, ulusal savunma amaçlarının yanı sıra ulusal güvenliğinin korunması için yaptığı askeri faaliyetler

ilgili herhangi bir anlaşmazlık;

b) karasuları ve hava sahasının genişliği ve sınırlarına ilişkin herhangi bir ihtilaf da dahil olmak üzere, Yunanistan Cumhuriyeti toprakları üzerindeki Devlet sınırları veya egemenliği ile ilgili herhangi bir anlaşmazlık;

c) ihtilafın diğer taraflarından herhangi birinin, Mahkemenin zorunlu yargı yetkisini sadece bu uyuşmazlıkla ilgili veya bu amaçla kabul ettiği herhangi bir ihtilaf; veya Mahkemenin zorunlu yargı yetkisinin, uyuşmazlığın başka bir tarafı adına kabulünün, uyuşmazlığı Mahkeme önüne getiren başvurunun yapılmasından on iki aydan daha kısa bir süre önce tevdi edilmesi veya onaylanması durumunda.

Bu çekinceler ile Yunanistan karasuları ve hava sahasının genişliği ve sınırları ile "egemenliğinin ve toprak bütünlüğünün korunması, ulusal savunma amaçlarının yanı sıra ulusal güvenliğinin korunması için yaptığı askeri faaliyetlere ve aldığı önlemlere ilişkin ihtilafları hariç tutmaktadır. Bu Beyan vasıtasıyla, Yunanistan, silahsızlandırılmış olması gereken adaları hukuka aykırı olarak silahlandırmasını ve kara suları 6 Deniz Mili iken, tek taraflı olarak Ege'deki ulusal hava sahasının 10 Deniz Mili olduğunu ileri süren tuhaf iddiasını, iki ülke arasındaki anlaşmazlıklar listesinden açıkça hariç tutmaktadır.

Buna ek olarak, Yunanistan, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 8 Haziran 1995 tarihli kararıyla "savaş nedeni (casus belli)" olarak kabul edilen, Ege'deki karasularını 6 DMnin üstüne çıkartma niyetini de zımnen duyurmaktadır.

Yunanistan, bu beyan yoluyla, Egedeki bütün ihtilafları tek bir meseleye, kıta sahanlığı sınırlamasına indirgemektedir. Nitekim, Yunanistan Dışişleri Bakanlığının internet sitesinde bu hususta şu ifadeler yer almaktadır: ☀ Bu çerçevede Yunanistan,Yunanistan ile Türkiye arasındaki tek önemli ihtilafın, yani kıta sahanlığının sınırlandırılmasının, uluslararası hukukun düzenlemelerine ve özellikle de deniz hukukuna uygun olarak çözümlenmesini takip etmektedir….

Yunanistan'ın bu tutumunun, Ege'deki sorunların uluslararası hukuk yollarıyla çözümünü neredeyse imkansız hale getirdiğini söylemek mümkündür.

* *Analist, Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM)*

** *Fotoğraf: Hürriyet Daily News*

*** *Bu yazı 21 Eylül 2020 tarihinde Hürriyet Daily Newsda İngilizce yayınlamıştır. AVİM Çevirmeni Ahmet Can Öktem makalenin tercümesine katkı sağlamıştır. Yazının orijinali için tıklayınız: https://www.hurriyetdailynews.com/greeces-pick-and-choose-policy-op-ed-158417*

Yazar hakkında :

Teoman Ertuğrul Tulun , Avrasya İncelemeleri Merkezi'nde (Ankara) analisttir. Dr. Teoman Ertuğrul

Tulun, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi doktorasını Ankara İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi'nde tamamladı. Avrupa Birliği Çalışmaları, Küreselleşme, Yabancı Düşmanlığı, Nefret Söylemi Çalışmaları ve Uluslararası İlişkiler *alanlarında çalışmalar yapmaktadır.*

Atıfta bulunmak için: TULUN, Teoman Ertuğrul. 2026. "YUNANİSTAN'IN AMACINA UYGUN OLANI SEÇME POLİTİKASI - HÜRRİYET DAILY NEWS - 21.09.2020." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Blog No.2020 / 28. Eylül 24. Erişim Kasım 22, 2026. https://avim.org.tr/public/Blog/YUNANISTAN-IN-AMACINA-UYGUN-OLANI-SECME-POLITIKASI-HURRIYET-DAILY-NEWS-21-09-2020

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır